

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **V. I.**, nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem AK se sídlem Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2015, čj. OAM-498/ZA-ZA14-K01-2014, **t a k t o** :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojil včasnou žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Namítal, že žalovaný zcela zamítl potenciální nebezpečí, které mu hrozí v případě návratu do vlasti, s tím, že na Ukrajině není sice ideální situace, v některých oblastech je vyhrocená, avšak pro žalobce není skutečně ohrožující a závažná. Žalobce s takovým hodnocením nesouhlasí, situace v zemi původu je nejistá, on nechce nastoupit do armády, přičí se mu bojovat proti vlastnímu lidu a v bojích, které by dle jeho přesvědčení probíhat neměly. Není voják, na boji nemá zájem a nepovažuje proto za svoji povinnost bojů se účastnit, jeho osobní smýšlení

není v souladu s násilím. V dalším pak žalobce odkazuje na svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál ve věci. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Písemné vyjádření žalovaného ze dne 3. 8. 2015 popírá oprávněnost žalobních námitek, a to s odkazem na obsah správního spisu, s tím, že vydané rozhodnutí ve věci je správné, žalovaný zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi sdělenými skutečnostmi a opatřil si potřebné podklady a adekvátní informace. Nebyly zjištěny azylově relevantní důvody, mezinárodní ochrana proto nebyla žalobci udělena, rozhodnutí považuje žalovaný za adekvátně odůvodněné. Povinnost zjistit situaci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení sdělil, žalovaný zajistil rozsáhlou materií podkladů a informací o zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi, cituje pak podklady tak, jak uvedeny na str. 3 a 7 vydaného rozhodnutí ve věci. S podklady měl žalobce možnost se seznámit, toto učinil, protokol podepsal, žádné další podklady nenavrhl, pouze sdělil, že v televizi zaslechl ve zprávách o nové mobilizaci na Ukrajině. Žalovaný je přesvědčen, že správní spis jasně dokládá, že byly obstarány dostatečné, aktuální a relevantní podklady k bezpečnostní situaci v zemi původu, nebezpečí vážné újmy bylo vyvráceno, i z pohledu jeho případného povolání do armády. Žalovaný odkazuje na str. 4 – 5 svého rozhodnutí, kde se dostatečně vypořádal s obavami žalobce z nástupu do ukrajinské armády a na str. 7 – 8, kde odůvodnil neudělení doplňkové ochrany. Žalobce v zemi původu neměl žádné potíže relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany, v případě návratu do vlasti mu nehrozí nebezpečí vážné újmy. Je evidentní, že bezpečnostní situace na jihovýchodě Ukrajiny je aktuálně velmi složitá, především z důvodu separatistických tendencí místního ruskojazyčného obyvatelstva, anexe Krymu a bojů na východě země, kde jsou místní separatistické organizace dokonce přímo podporovány ze strany Ruské federace, nicméně situace na západě a středu Ukrajiny je vcelku klidná, nejedná se tak o stav, který by se dal označit jako vnitřní ozbrojený konflikt a v jehož důsledku by byl žalobce ohrožen skutečným nebezpečím vážné újmy. Aktuální bezpečnostní situaci zhodnotil ve svém rozhodnutí Nejvyšší správní soud, a to dne 15. 1. 2015, když pod čj. 7 Azs 265/2014 uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“. Žalovaný pak poukazuje na skutečnost, že žalobce pochází z obce Mižričja v Ivano-frankovské oblasti na západě země, tedy z místa, které ani nesousedí s oblastmi, kde dochází k ozbrojeným konfliktům. V obci žije nadále žalobcova rodina, jeho návrat by tak neměl významnější nepříznivý politicko-ekonomický dopad v závislosti na současném vývoji událostí na Ukrajině, než má pro většinu obyvatel daného regionu. NSS pak v dalším rozhodnutí – 5 Azs 28/2008 uzavřel, že „pokud nemá konflikt charakter totálního konfliktu, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice, (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, či (3) že jsou u něj dány jiné faktory, ať již osobní, rodinné či jiné, které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“. Správní orgán je pak přesvědčen, že citovaná

judikatura je pro daný případ příznačná, a to i z pohledu časového. Žalobce nesplňuje již první podmínku, na území přicestoval v r. 2005 a do současnosti neodcestoval. Jeho současná žádost o mezinárodní ochranu je již třetí v pořadí, když první byla 16. 2. 2006 zamítnuta jako zjevně nedůvodná, z jeho žádosti byla patrná snaha vyhnout se správnímu vyhoštění, žalobu Krajský soud v Ostravě zamítl a kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost. Druhé řízení pak probíhalo obdobně, kasační stížnost byla zamítnuta. Žalobcovo jednání je zjevně účelové, jeho snahy o legalizaci zdejšího pobytu selhaly. Žalovaný je přesvědčen, že nepochybil ani procesně, navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V replice ze dne 6. 9. 2015 pak zástupce žalobce poukázal na to, že žalobce považuje situaci na Ukrajině za reálně ohrožující jeho osobu, do armády odmítá narukovat a bojovat, tyto boje jsou proti jeho osobnímu přesvědčení a smýšlení. I nadále je žalobce přesvědčen, že aktuální situací v zemi původu se žalovaný nezabýval dostatečným způsobem, poukazuje na to, že nejčerstvější zprávy jsou ze září 2014, což s ohledem na překotný vývoj událostí na Ukrajině, kde probíhá válečný konflikt, nemůže být považováno za dostatečné zhodnocení aktuální situace. Je proto navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Při jednání soudu dne 8. 2. 2016 žalobce poukázal na nesprávné vyhodnocení situace na Ukrajině i jeho ohrožení pro případ návratu, kdy by byl povolán do armády a nastala by tak jeho bezprostřední účast ve válečném konfliktu s ohrožením života a zdraví. Na Ukrajině je válka, brance odvádějí ze západní části země, neboť ve východní je více lidí, kteří s povstalcí sympatizují a mohli by tak stranit druhé straně. I tak ale v zemi dochází k teroristickým akcím, v březnu se chystá již sedmá mobilizace. I bez ní ale posílají vojáky na cvičení, dva měsíce je tam zdrží a pošlou na vojnu. Žalobce ví o případech, kdy vojáci upadli do zajetí a mnoho se jich vrací zraněných. Takový boj je proti jeho přesvědčení, nechce zabíjet lidi ze svého národa. Konečně, bojí se o něho i jeho rodiče. Odkázal na výše citovaný závěrečný návrh, účtoval jízdné z Prahy do Hradce Králové a zpět při ceně jedné jízdenky 100,- Kč.

Pověřená pracovnice správního orgánu odkázala na písemné vyjádření ve věci, zdůraznila, že vyhýbání se nástupu do armády není azylově relevantní důvod, branná povinnost je legální občanskou povinností. Problém je upraven mnoha mezinárodními úmluvami, i v právním řádu České republiky představuje trestný čin. Na Ukrajině není konflikt hodnocen jako totální, žalobce přitom pochází z Ivanofrankovské oblasti, tedy ze západní části Ukrajiny, konflikt probíhá v části východní. Rozhodnutí žalovaného je správné, v souladu se zákonem o azylu i správním řádem, v případě žalobce byl zjištěn řádně skutečný stav věci, důvody pro udělení mezinárodní ochrany však zjištěny nebyly. Žádost žalobce hodnotí žalovaný jako účelovou, podanou z důvodu legalizace zdejšího pobytu, žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné a náhradu nákladů řízení nežádá.

Soud konstatoval ze správního spisu, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 1. 10. 2014, uvedl dřívější příjmení T., je narozen X, je státním příslušníkem Ukrajiny a ukrajinské národnosti. Je svobodný, jeho rodiče a sestra žijí na Ukrajině v Ivanofrankovské oblasti. Žalobce tam žil do r. 2005, je řecko-katolického vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. V letech 1992 – 1994 vykonal ZVS, má středoškolské vzdělání, povoláním je elektromontér, pracoval jako dělník. Z Ukrajiny odjel v červnu 2005 poté, co se stal svědkem vraždy, jezdili za ním

policisté a chtěli, aby svědčil, jinak že ho obviní. Nyní mu matka poslala z Ukrajiny předvolání do armády – bylo doručeno k rodičům v červenci 2014. Rodiče sdělili, že syn není doma a bylo jim řečeno, že až se vrátí, má se hlásit. Z uvedeného důvodu se žalobce vrátit na Ukrajinu nechce, nechce střílet do lidí, bojí se o život. Jeho dřívější dvě žádosti o azyl byly zamítnuty (2006 a 2009). V rámci pohovoru dne 1. 10. 2014 žalobce sdělil, že žil v domě rodičů, pracoval příležitostně na stavbách, chodila z výše uvedeného důvodu za ním policie a po jeho odjezdu se po něm ptali. Nyní se bojí, že by musel do války, nechce zde pobývat nelegálně, neboť již jednou obdržel vyhoštění. V případě návratu by byl odveden, bojí se také teroristických útoků. Věřil, že se na Ukrajině něco změní k lepšímu, krom toho, že se stal svědkem vraždy, neměl jiné problémy. Dne 22. 12. 2014 byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení jeho situace v zemi původu, žalobce sdělil, že v televizi viděl, že v prosinci proběhne nová mobilizace, říkal to Porošenko.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Z výše uvedených skutečností jasně plyne, že žalobce nenamítal žádné skutečnosti, které by mohly soud vést k závěru, že zpochybňuje správnost a zákonnost vydaného rozhodnutí žalovaného v jeho věci, a to v rozsahu neudělení azylu dle § 12 – 14 zákona o azylu. Uváděl, že se obává svého návratu do země původu, neboť tamní situace je nebezpečná, byl povolán do armády a velmi se obává o svůj život a zdraví, záležitost je pak proti jeho přesvědčení, musel by střílet do lidí svého národa a bojovat nechce. Namítal nedostatečnost aktuálních podkladů pro zhodnocení vyhocené situace na Ukrajině. Z uvedených důvodů je proto soud přesvědčen, že podrobné odůvodnění správního orgánu na str. 3 – 7, kde žalovaný hodnotil případné naplnění podmínek pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. a) i b), § 13 a § 14, je zcela dostatečné. Žalobce opustil zem původu v r. 2005, uváděl, že se obával vyšetřování vraždy, jejímž byl svědkem, měl svědčit, raději vlast opustil. Taková skutečnost nemůže vést rozhodující orgán k závěru, že žalobce by mohl být azylově relevantně pronásledován, ani že by mohl mít odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, či pro zastávání určitých politických názorů, soud je pak přesvědčen, že žalobcem tvrzené a uváděné skutečnosti ani nic podobného neobsahují. Konečně, žalobce pobývá nelegálně v České republice již dlouhou dobu, v jejím průběhu již dvakrát žádal o udělení mezinárodní ochrany evidentně za účelem legalizace zdejšího pobytu, po nařízení vyhoštění nevycestoval. Žalobce nesplňuje podmínky ust. § 12, ani podmínky § 13 zákona o azylu, odůvodnění rozhodnutí žalovaného je v tomto směru zcela dostatečné, objektivní a úplné. Rovněž pak pro vyslovení neexistence důvodů, hodných zvláštního zřetele ve smyslu podmínek ust. § 14, měl žalovaný dostatečné podklady, hodnotil i zdravotní stav žadatele a jeho sociální situaci, je potřebné připomenout, že o tento typ azylu ani žalovaný nežádal a žádné důvody humanitárního charakteru neuváděl.

Žalobcovy námitky směřovaly jednak na nedostatečné – neaktuální podklady pro zhodnocení současné situace na Ukrajině, která se překotně vyvíjí, jednak na skutečnost, že žalobce tuto situaci hodnotí jako válku, do které nechce narukovat, obdržel na Ukrajině povolávací rozkaz a nechce střílet do vlastních lidí, je to proti jeho přesvědčení a bojí se o život. Námitka je tak jednoznačně cílena proti neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu, podmínky ust. § 14b) žalobce nesplňuje. Soud konstatuje, že správní orgán rozhodoval o žádosti žalobce dne 13. 1. 2015, všechny podklady žalovaného jsou z průběhu r. 2014, nejaktuálnější je pak zdroj ČTK z října a listopadu 2014 a informace MV ČR z listopadu 2014, která

rozsáhle informuje o situaci na Ukrajině z podkladů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z 16. 9. 2014. Soud tyto podklady považoval za dostatečné a úplné, neboť v citovaném období přelomu r. 2014 a 2015 byla situace ustálena co do problematických oblastí v souvislosti s eskalací nepřátelských bojů mezi separatisty Doněcké a Luhanské oblasti a bezpečnostními sbory vlády na východě země a střed i západ Ukrajiny byl z tohoto pohledu bezpečný, tak, jak uváděl žalovaný na str. 8 svého rozhodnutí. Konečně, při seznámení s podklady žalobce tyto jako neaktuální či nepravdivé neoznačil, pouze sdělil, že slyšel v televizi, že má proběhnout nová mobilizace. K problému nesouhlasu s nástupem do armády soud plně odkazuje na odůvodnění žalovaného, s tím, že krajské soudy i Nejvyšší správní soud v Brně již mnohokrát odkazovaly na svůj výklad k odmítání výkonu vojenské služby a branné povinnosti jako azylově nerelevantní skutečnosti, ať se již jedná o dřívější rozhodnutí např. z r. 2004 – 5 Azs 4/2004, či pozdější, učiněná v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině – 6 Azs 113/2015 ze dne 4. 8. 2015. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud jasně deklaroval, že branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany a samotné odmítání i výkonu vojenské služby spojené s případným rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu nenaplnuje ani podmínky ust. § 12 písm. b), ani § 14a) zákona o azylu. S ohledem na datum vydání cit. rozhodnutí NSS je pak patrné, že ani v dalším průběhu r. 2015 se náhled na vývoj bezpečnostní situace na Ukrajině z pohledu evropských států zásadněji neměnil. Zásadním je pak i vyjádření se cit. soudu k problému tzv. totálního konfliktu v uvedeném rozhodnutí, když ozbrojený konflikt, probíhající na Ukrajině takto nehodnotí ani s ohledem na jeho nebezpečí pro civilní obyvatelstvo, a to zejména s ohledem na jeho izolovanost pouze na východě tohoto území. Na základě všech uvedených skutečností proto dospěl krajský soud k závěru, že námitky žalobce nejsou důvodné, žalobu proto s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl pro její nedůvodnost.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje zněním ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovaný pak náhradu nákladů řízení nežádal. Odměna soudem ustanoveného právního zástupce žalobce byla řešena samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 12. února 2016

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně